

**Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра екології та ботаніки**

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ВК.9 Організація та планування туристичних маршрутів

(назва та статус (обов'язковий/вибірковий))

Реалізується в межах освітньої програми: «ТУРИЗМ»

за спеціальністю: 242 «ТУРИЗМ»

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми– 2022

Розробник:

(підпис)

В. П. Онопрієнко, д.пед.н., професор

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Екології та ботаніки</u>	протокол № 14 від 30 травня 2022 р.
	Завідувач кафедри <u>В.Г. Скляр</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

О. В. Коваленко

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

І.М. Коваленко

(ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

(ПІБ)

А. В. Новікова

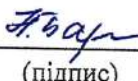
(ПІБ)

(ПІБ)

В.Г. Скляр

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(Н. Борамір)
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 29.08. 2022 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Організація та планування туристичних маршрутів							
2.	Факультет/кафедра	агротехнологій та природокористування							
3.	Статус ОК	Обов'язковий/вибірковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)								
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	242 «Туризм»							
6.	Семестр	VII семестр							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)					Самостійна робота		
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.
		30	2	30					
9.	Мова навчання	Українська							
10.	Викладач/Координатор Освітнього компонента	Онопрієнко В.П .д.пед.н., професор							
11.	Контактна інформація	Онопрієнко В.П .д.пед.н., професор							
12.	Загальний опис Освітнього компонента	Механізми та процеси розробки і реалізації турів та туристських маршрутів.							
13.	Мета освітнього компонента	Мета та завдання вивчення дисципліни - опанування практичними навичками планування та організації турів та туристських маршрутів.							
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Знання з дисциплін: основи туризмознавства, екскурсологія							
15.	Політика академічної доброчесності	Засвоєння ОК з дотриманням академічної доброчесності, заборонений плагіат. У разі порушення цих вимог пропонується повторне вивчення ОК.							
16.	Посилання на курсу Системі Moodle								

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в профілі ОПП)			Як оцінюється РНД
	ПРН1	ПРН2	ПРН3	
ДРН1.				
На основі системного аналізу з урахуванням потенціалу підприємств (організацій) та факторів зовнішнього середовища формулювати місію підприємства (організацій)		x		аналізувати основні чинники розвитку туризму; характеризувати основні види та форми туризму;
ДРН2.				
Розробляти стратегічні цілі функціонування організаційних систем готельного, курортного і туристського бізнесу в умовах конкуренції			x	формулювати основні терміни та поняття курсу;
ДРН3				
На основі діагностики внутрішнього середовища організації та аналізу факторів зовнішнього середовища розробляти стратегічні альтернативи розвитку підсистем, забезпечувати на стадії планування високий рівень збалансованості її складових елементів	x			працювати з статистичними даними;
ДРН4				
Розробляти стратегічні альтернативи розвитку підприємств готельного, курортного і туристського сервісу			x	складати програми турів по регіоні, країні та за її межами; створювати технологічну схему підготовки туру; опрацювати наукову літературу.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з/семін.з		Лаб.з.		Денна	Заоч.	
	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.			
	30	2	30						
Тема 1. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТСЬКИХ МАРШРУТІВ 1.Поняття туристського маршруту, його місце та значення 2.Основні вимоги до планування туристських маршрутів 3.Сутність та класифікація спортивних туристських походів. Інші види активного відпочинку	4	2	4						1-6
Тема 2. ПЛАНУВАННЯ ТУРИСТСЬКОГО МАРШРУТУ 1.Основні етапи розробки спортивно-оздоровчих маршрутів 2.Методика розробки маршруту спортивного походу 3.Особливості розробки комерційних туристських маршрутів	2		2						1-7
Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ТУРИСТСЬКИХ МАРШРУТІВ З АКТИВНИМ СПОСОБОМ ПЕРЕСУВАННЯ 1.Комплектування туристської групи 2.Безпека туристських походів 3.Матеріальне забезпечення походу. Туристське спорядження	4		4						1-5
Тема 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ХАРЧУВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ 1. Організація харчування в туристському поході 2. Особливості проходження туристських маршрутів	2		2						1-5
Тема 5. ОРГАНІЗАЦІЯ КОМЕРЦІЙНИХ ТУРИСТСЬКИХ ПОДОРОЖЕЙ. ТУРОПЕРЕЙТИНГ 1.Організатори туризму: туроператори і турагенти 2.Класифікація та функції туроператорів і турагентів	2		2						1-7
Тема 6 ОРГАНІЗАЦІЯ КОМЕРЦІЙНИХ ТУРИСТСЬКИХ ПОДОРОЖЕЙ. ТУРОПЕРЕЙТИНГ 1.Ліцензування туроператорської та	4		4						1-7

турагентської діяльності 2.Основні принципи взаємодії туроператорів і турагентів. Договірні відносини									
Тема 7. ОРГАНІЗАЦІЯ КОМЕРЦІЙНИХ ТУРИСТСЬКИХ ПОДОРОЖЕЙ. ТУРОПЕРЕЙТИНГ 1. Договірні відносини організаторів туризму і туристів 2. Страхування туристів	2		2						1-5
Тема 8. ТРАНСПОРТНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ В ТУРИЗМІ 1.Комп'ютерні системи бронювання авіаквитків 2.Обслуговування туристів автотранспортом 3.Класифікація автотранспорту та принципи організації автобусних турів	4		4						1-3
Тема 9. ТРАНСПОРТНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ В ТУРИЗМІ 1.Загальна характеристика і класифікація водних подорожей 2. Характеристика ринку морських круїзів	2		2						1-5
Тема 10. ТРАНСПОРТНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ В ТУРИЗМІ 1.Особливості обслуговування на борту круїзних лайнерів 2.Особливості організації круїзів	4		4						1-7
Всього	30	2	30						

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН1.	Методи організації та здійснення навчальної діяльності словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження практичні: досліді, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, графічні роботи		Навчальні: забезпечити засвоєння студентом необхідного обсягу теоретичних та прикладних знань; Методологічні: формувати вміння організовувати процес краєзнавчих досліджень, оволодіння методологічним апаратом туристсько-краєзнавчих досліджень; Дослідницькі: формувати вміння самостійно проводити краєзнавчі дослідження географічних об'єктів, явищ і процесів, та залучати до цього процесу учнів (зокрема в рамках роботи Малої академії наук учнівської молоді); Практичні: виконувати курсові та магістерські проекти, згідно сучасних вимог оформлювати наукову звітність;	
ДРН2.	Методи організації та здійснення навчальної діяльності словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження практичні: досліді, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, графічні роботи		Навчальні: забезпечити засвоєння студентом необхідного обсягу теоретичних та прикладних знань; Методологічні: формувати вміння організовувати процес краєзнавчих досліджень, оволодіння методологічним апаратом туристсько-краєзнавчих досліджень; Дослідницькі: формувати вміння самостійно проводити краєзнавчі дослідження географічних об'єктів, явищ і процесів, та залучати до цього процесу учнів (зокрема в рамках роботи Малої академії наук учнівської молоді); Практичні: виконувати курсові та магістерські проекти, згідно сучасних вимог оформлювати наукову звітність;	

ДРН3	Методи організації та здійснення навчальної діяльності словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження практичні: досліді, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, графічні роботи		Навчальні: забезпечити засвоєння студентом необхідного обсягу теоретичних та прикладних знань; Методологічні: формувати вміння організовувати процес краєзнавчих досліджень, оволодіння методологічним апаратом туристсько-краєзнавчих досліджень; Дослідницькі: формувати вміння самостійно проводити краєзнавчі дослідження географічних об'єктів, явищ і процесів, та залучати до цього процесу учнів (зокрема в рамках роботи Малої академії наук учнівської молоді); Практичні: виконувати курсові та магістерські проекти, згідно сучасних вимог оформлювати наукову звітність;	
ДРН4	Методи організації та здійснення навчальної діяльності словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження практичні: досліді, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, графічні роботи		Навчальні: забезпечити засвоєння студентом необхідного обсягу теоретичних та прикладних знань; Методологічні: формувати вміння організовувати процес краєзнавчих досліджень, оволодіння методологічним апаратом туристсько-краєзнавчих досліджень; Дослідницькі: формувати вміння самостійно проводити краєзнавчі дослідження географічних об'єктів, явищ і процесів, та залучати до цього процесу учнів (зокрема в рамках роботи Малої академії наук учнівської молоді); Практичні: виконувати курсові та магістерські проекти, згідно сучасних вимог оформлювати наукову звітність;	

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Письмове оцінювання	20 балів/20%	До кінця 8 тижня
2.	Виконання завдань у робочому зошиті на лабораторних заняттях	50 балів/50%	Згідно графіку здачі
3.	Тест множинного вибору	30 балів/30%	Згідно графіку здачі

5.2.2. Критерії оцінювання

<i>Компонент</i>	<i>Незадовільно</i>	<i>Задовільно</i>	<i>Добре</i>	<i>Відмінно</i>
<i>Письмове оцінювання</i>	<12балів	12-15	15-18балів	20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
	<10балів	11-24	25-39балів	40-50 балів
<i>Виконання завдань у робочому зошиті на лабораторних заняттях</i>	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
<i>Тест множинного вибору</i>	<10балів Вимоги щодо завдання не виконано	10-15 Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	16-24балів Виконано усі вимоги завдання	25-30 балів Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми

5.3. Формативне оцінювання:

<i>№</i>	<i>Елементи формативного оцінювання</i>	<i>Дата</i>
1.	Письмове опитування після вивчення тем	3 тиждень (або точна дата)
2.	Письмовий зворотний зв'язок	Протягом 1 тижня після складання
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проектом протягом занять	Згідно графіку задачі
4.	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після презентації проекту	Згідно графіку задачі

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Базова

1. Абрамов В.В., Тонкошкур М.В. Історія туризму: Навчальний посібник. Харків: ХНАГГ, 2005. - 312 с.: Іл.
2. Азар В.І., Туманов С.Ю. Економіка туристичного ринку: Інститут Міжнародний туризм. - М: ІПК держслужби, 1998. 216 с.
3. Александрова А.Ю. Міжнародний туризм. - М., 2001. - 464 с.
4. Альошин В. М., Серебренников А. В. Туристська топографія. - М: Профіздат, 1985,. – 160 с. - (Світ туристських інтересів).
5. Біржаков М.Б. Введення у туризм. - СПб.: «Видавничий дім Герда», 2001. - 320 с.
6. Булашев А. Я. Спортивно-оздоровчий туризм. – Харків: ХДАФК, 2003. - 192 с.
7. Ільїна Є. Н. Туроперейтинг: організація діяльності: Підручник. - М.: Фінанси та статистика, 2000. – 256 с.; мул.
8. Кишеньковий довідник туриста. Автор-упорядник Ю.А. Штюмер. 2-ге вид., 3 ізм. та дод. - М: Профіздат, 1982. - 224 с.
9. Марінін М. М. Туристські формальності та безпека в туризмі. - М.: Фінанси та статистика, 2002. – 144 с.: іл.
10. Кузнєцов В., Клименко О., Рудяк Ю. Все про облік та організацію туристичної діяльності. – 3-ті вид., перероб і доп. - Х.: Фактор, 2006. - 278 с.
(Серія «все про облік та організацію...»)
11. Писаревський І.М., Тонкошкур М.В. Планування та організація туристських маршрутів - Харків: ХНАГГ, 2009. - 312 с.: Іл.
12. Попчіковскій В.Ю. Організація та проведення туристських походів. М.: Профіздат, 1987. – 224 с.
13. Філіппова Л. П., Штюмер Ю.А. Планування та організація туристичних маршрутів. Навчальний посібник. – М.: ЦРІБ «Турист», 1985. – 115 с.
14. Основи туристичної діяльності: Підручник / Г.І. Зорін, О.М. Ільїна та ін. – М.: Радянський спорт, 2000. – 224 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. ДСТУ 4268:2003 “Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги” [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.tic.in.ua
2. ДСТУ 4269:2003 “Послуги туристичні. Класифікація готелів” [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.tic.in.ua
3. ДСТУ 4281:2004 “Заклади ресторанного господарства. Класифікація” [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.tic.in.ua
4. ДСТУ 4527:2006 “Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення” [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.tic.in.ua
Міжнародні стандарти – ISO/FDIS 9000

РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ ПРО ГРАМУ (СИЛАБУС)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП «Туризм»

(підпис)

А. В. Новікова
(ПІБ)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри екології та ботаніки)

(підпис)

Скляр В. Г.
(ПІБ)